

Feltárul a kétezer éves múlt

Régészeti nap Mikházán

Az idődobozokban a római katonákat és a római életmódot ismerhetjük meg

Fotó: Gligor Róbert László

Nyílt napot tartottak a múlt hét végén Mikházán a Maros Megyei Múzeum munkatársai, az érdeklődők az ott zajló római kori kutatásokba nyerhettek bepillantást, de szó esett a jövőbeli tervekről is.

Gligor Róbert László

Első alkalommal csatlakozott a Maros Megyei Múzeum az európai régészet napjának rendezvényeihez. A franciaországi gyökerű rendezvény már számos országban elterjedt, ennek kapcsán mutatta be mikházi kutatásai eredményeit az érdeklődőknek a múzeum régészeti csapata. Szilágyi Orsolya, a múzeum munkatársa

lapunknak elmondta: a vendégek a két idődobozt, a falun kívüli kilátót és a múzeum itteni kutatóközpontját tekinthetik meg.

A 2016-ban felavatott, a falu alsó végében található két idődoboz egyikében a római katonai életmóddal, egy római erődítmény szerkezetével ismerkedhetnek meg az érdeklődők. A Római Birodalom keleti határvidékén a 2. században, a dáciai háborúk után épített mikházi erődben mintegy félezer katonából álló segédcsoport, a Cohors I. Augusta Itureorum állomásozott, egy (valószínűleg lovas) íjászcsoport, amely Szíria és Libanon sivatagaiban kitűnően megtanulta ezt a harci technikát, de kelta és germán származású férfiak is lehettek a táborban. A másik pavilonban a római fürdővel ismer-

kedhetünk meg, az ahhoz kapcsolódó szokásokkal és használati eszközökkel, illetve a mikházi fürdőről is megtudhatunk néhány információt. A falu határában két éve Tájolónak nevezett kilátót alakított ki a múzeum, amely egy bizonyos pontról facölöpök révén megmutatja az érdeklődőknek az egykori erődítmény helyét és méretét.

Római élet Mikházán

A múzeum tulajdonában álló mikházi udvaron idén elkezdődött a legújabb ásatás. Mivel a járvány miatt idén elmaradnak a nagyobb kutatásokról, a régészek az egykori erődítmény északkéleti saroktornyát szeretnék feltárni,

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Ismétlődő áradások

Kedden délután harmadszorra is elöntötte a víz Nyárádremetét. A 16 óra tájban átvonuló, mintegy tíz percig tartó eső nyomán újra kiöntött a múlt héten is gondot okozó négy patak a faluban, ezek vize szinte az egész főutca egyik oldalát érintette.

2.

Vállalni a felelősséget

Azzal, hogy a romániai törvényhozók többsége megszavazta, hogy a diákok csak szülői engedéllyel vehetnek részt a szexuális nevelési órákon, amely egészségügyi nevelés néven szerepelhet a tantervben, még messzebb kerültünk attól, hogy a tanulmányaik végeztével a romániai iskolákat pszichoszexuálisan is érett személyiségként hagyják el a fiatalok.

6.

Karantén-beszélgetés a sportról

A koronavírus-járványnak a sportra, ezen belül a helyi sportra gyakorolt hatásairól beszélgettünk nemrégiben két kollégánkkal: Bálint Zsomborral, aki rendszeresen közöl lapunk sportrovatában, valamint Szucher Ervinnel, aki a Román Televízió marosvásárhelyi körzeti stúdiójának adásában heti rendszerességgel jelentkező sportműsort is vezet.

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Méltányosság, észszerűség?

Mózes Edith

A szenátus kedden elfogadta az államfő kifogásait az újságíróknak adómentességet biztosító törvénnyel kapcsolatban. Iohannis szerint ugyanis egy bizonyos adómentesség foglalkozásokról vagy egy adómentességre vonatkozó döntés jogszabályba foglalásakor a törvényhozóknak szem előtt kell tartaniuk olyan minimális feltételeket, mint a méltányosság, arányosság, észszerűség vagy diszkriminációmentesség. Szerinte a törvény indoklásából nem derül ki, hogy mely gazdasági-társadalmi szükségszerűség vagy konjunktúrális helyzet indokolná, hogy az újságírói tevékenységet folytató magánszemélyek mentesüljenek a jövedelemadó befizetése alól. Az olyan érvek, mint „a romániai média nehéz gazdasági helyzetben van”, vagy „mind szolgáltatók, mind munkaerő tekintetében szűkül a hazai médiapiac” – bár valós állítások –, nem helyettesíthetik a törvénykezdeményezés megfelelő indoklását – vélekedik Iohannis.

A jogszabály újbóli megfontolására vonatkozó igénylésében az államfő többek között az újságírói tevékenységnek a törvénybe foglalt meghatározását kifogásolja, hangsúlyozva, hogy a parlamentnek felül kellene vizsgálnia a megadott definíciót, és összhangba kellene hoznia azt egyrészt az adótörvénykönyv normatív tartalmával, másrészt a média tevékenységére vonatkozó más törvényekkel.

Most a sajtó védelmében szólunk, de köztudott, hogy az államelnök első mandátuma alatt szinte sportot űzött abból, hogy

(Folytatás a 3. oldalon)

Régészeti nap Mikházán

(Folytatás az 1. oldalról)

miután már a geofizikai és geomágneses felmérések megtörténtek. Az egy hete elkezdett ásások az esőzések miatt lassan haladnak, de a 110X120 méteres katonai tábor saroktornyának feltárása egy év alatt elvégezhető. A torony egy 6-7 méter magas fal része volt, mintegy tíz méter magas lehetett, benne tűzérési elemeket, fegyvereket helyeztek el – magyarázta a látogatóknak Pánczél Szilamér régész.

A látogatók kérdései nyomán szó esett az ókori római útról, amelynek megtalálták a nyomait. A 4-6 méter széles, mintegy fél méter vastag alappal rendelkező út a maroskeresztúri tábornál találkozott a Gyulafehérvér felé tartó másik katonai úttal. Nem lették meg viszont az egykori római temető nyomait, bár sejtik, hogy hol lehetett. Viszont ki-

derült: a 19. század végén, amikor a marosvásárhelyi Kovács Ferenc apát-plébános kezdeményezésére elkezdődtek Mikházán az első feltárások, egy közeli portán egy gazdasági épület falába beépítve rábukkantak egy feliratos temetői kőre, ami azt bizonyítja, hogy a római visszavonulás után az itt maradt maroknyi helyőrség a temető köveit is felhasználta, hogy az erőd kapuit befalazza, illetve a meggyengült falakat javíttassa.

Amíg Angela Săplăcan múzeum-pedagógus gyerekeknek tartott foglalkozásokat növényekkel, magvakkal, olajokkal, a felnőttek a tavaly kialakított, idén átköltöztetett fűvészkerttel ismerkedhettek meg. Ezt a Sapientia egyetem tájépítész hallgatóival együttműködve alakították ki. Egyik ágyásában olyan növények kaptak helyet, amelyek már az ókorban honosak lehettek itt, és ma is fellelhetők mint díszfü-

vek, rózsák, margaréta. Egy másik ágyásba különböző fűszernövények (citromfű, zsálya, kakukkfű, menta, levendula) kerültek, amelyeket a római konyhában is használtak, most pedig azt tesztelik, hogy mi az, ami esetleg nagyobb területen is termeszthető itt – mutatta be Sidó Kata munkatárs.

Miközben a látogatók a mikházi látnivalókkal ismerkedtek, a faluban és az idődoboznál római katonákba botolhattak, akik a centurio irányítása alatt menetelve *Jupiter optimus maximus, Roma ivita és Traiana fortis* felkiáltásokkal hívták fel magukra a figyelmet. Egy marosvásárhelyi történészekből álló baráti társaságról, a Milites Marisensis egyesület tagjairól van szó, akik a római katonai hagyományörzést tekintik feladatuknak, szakmai szemmel közelítik meg a kérdést, és évek óta együttműködnek a múzeum munkatársaival. Légiós kato-

nák felszerelésével is rendelkeznek, de ezúttal a szomszédos sóváradi katonai táborban egykor állomásozó segédcsoport, a Cohors I. Alpinorum viseletét mutatták be – derült ki.

Értékeket rejt

„Nagyon örvendetes, hogy ilyen munka folyik itt” – állapította meg a látogatók egyike, a marosvásárhelyi dr. Rácz Attila orvos, aki lapunknak elárulta: visszatérő vendég a múzeum mikházi rendezvényein, ugyanis nagyon érdekli a régészet, s ha egy másik élete lehetne, akkor biztosan régész lenne. Ahogy haladnak az ásásokkal, mindig lehet valami újat tanulni itt – mondta, és kifejezte elismerését, amiért a múzeum telkeket vásárolt meg a faluban, hogy megvédje a feltárt leleteket. Abbéli reményét is kifejezte, hogy az itt folyó régészeti munka eredményei sokrétű turisztikai lehetőségeket rejtenek, amelyek nemcsak a helyiek, hanem a látogatók számára is értékesek lesznek.

A táj részévé váljanak

A mikházi lelőhelyeket háromszáz éve ismerik, de a tervásatásokat 2013-ban kezdte el a megyei múzeum egy nemzetközi projekt keretében, amelyben tudományos partnerei az oktatók és a hallgatók révén a berlini Humboldt egyetem, a kölni egyetem, a Budapesti Műszaki Egyetem, valamint a pécsi és kolozsvári tudományegyetemek. A múzeum régészeti kutatásait és rendezvényeit a Maros Megyei Tanács finanszírozza, a mikházi munkájukban a nyárádrémetei önkormányzat támogatást is élvezik.

Az ásások három helyen folynak: a katonai tábor, erőd parancsnoksági épületénél, az egykori fürdő épületénél, illetve a civil település (vicus) övezetében. 2015-ben létrehozták a régészeti parkot, amely ezek mellett magában foglalja a 2015-ben létesített idődobozokat, a budapesti múzeum

ipartanszéke oktatói és diákjai tervei alapján a határban megépített Tájolót. Jelenleg a húszhektáros lelőhelyen dolgoznak, de csak töredékét, mintegy öt hektárt és két telket sikerült megszerezni. Az elkezdett feltárásokat szeretnék folytatni, hiszen egyelőre csak nagyon kis részét ismerik a katonai tábornak és településnek, illetve az itt élt emberek életmódjának, bár az elmúlt két évben számos új információval is gazdagodtak a faluban folyó csatornázást és aszfaltozást megelőző leletmentő ásások révén – tudtuk meg Pánczél Szilamértól.

Az eredményeket és leleteket természetesen be szeretnék mutatni, a lelőhelyeket ezért építményekkel kellene befedni, amelyek hatalmas szerkezetek lennének, de a több millió eurós, csak európai pályázatokból fedezhető költségek mellett arra is figyelni kell majd, hogy ne használjanak tájidegen elemeket, és az építményeket minél természetesebb módon jelöljék meg, például a talajban húzódozó falakat növények beültetésével jelöljék meg.

Románia arra kötelezte magát, hogy az országban levő római védelmi rendszer maradványait projekt keretében, amelyben tudományos partnerei az oktatók és a hallgatók révén a berlini Humboldt egyetem, a kölni egyetem, a Budapesti Műszaki Egyetem, valamint a pécsi és kolozsvári tudományegyetemek. A múzeum régészeti kutatásait és rendezvényeit a Maros Megyei Tanács finanszírozza, a mikházi munkájukban a nyárádrémetei önkormányzat támogatást is élvezik.

Hagyományörző katonai felvonulás a faluban

Fotó: Gligor Róbert László

Korrupcióval gyanúsítják az UNIFARM vezérigazgatóját

A korrupcióellenes ügyészség közölte kedden, hogy vád alá helyezte az Unifarm egészségügyi felszereléseket és gyógyszereket forgalmazó állami vállalat vezérigazgatóját, Eugen Adrian Ionelt.

A vádhatóság közleménye szerint a vezérigazgató 760 ezer euró kenőpénzt követelt magának cserében azért, hogy egy egészségügyi védőfelszereléseket forgalmazó céggel szerződést kössön az állami vállalat.

Az Unifarm vezérigazgatója március közepén aláírt egy szerződést, amelynek értelmében 250 ezer, a koronavírus-járvány elleni védekezéshez szükséges védőfelszerelést és 3 millió egészségügyi maszkot vásároltak volna egy forgalmazótól. Az ügyészek szerint az állami vállalat nem tartotta tiszteletben a közbeszerzési törvény előírásait, és nem közvetlenül a forgalmazóval, hanem egy viszonteladóval tárgyalt. Ez utóbbi a forgalmazótól összesen 1,2 millió euró kenőpénzt kért, amelyből 760 ezer az Unifarm vezérigazgatójához kellett volna jusson.

Végül 26 ezer védőfelszerelést és

1 millió egészségügyi maszkot fizettek ki, ugyanis a forgalmazó cég nem volt hajlandó kenőpénzt adni, így a vezérigazgató egyoldalúan felbontotta a szerződést. A vádhatóság szerint ráadásul a megvásárolt 1 millió maszk nem felelt meg a minőségi követelményeknek.

A közlemény azt is megemlítette, hogy ettől az ügytől függetlenül a vezérigazgató 2016-ban történt kinevezését is vizsgálják, ugyanis a részvénytársaság igazgatótanácsában Eugen Adrian Ionel maga is a vezérigazgatói kinevezése mellett szavazott az ügyészek szerint, ami törvénytelen. Ionel a Mediafax hírügynökségnek elmondta, hogy ártatlannak vallja magát minden ellene megfogalmazott váddal kapcsolatban.

Crin Bologna korrupcióellenes főügyész május közepén arról számolt be, hogy 33 aktában vizsgálódnak a koronavírus-járvány idején lebonyolított közbeszerzések miatt. A vádhatóság hivatalból indított vizsgálatot 29 ügyben, a sajtóban megjelent információk alapján. A feltételezett kár értéke több millió euró – mondta akkor a főügyész. (MTI)

Még nem összesítették a mezőgazdasági károkat A földeken áll a víz

Az utóbbi időben nagy mennyiségű eső esett megyénkben, a patakok kiléptek medrükből, a Nyárádon, a Kis- és Nagy-Küküllőn fennállt az árvízveszély. Călin Fokt, a Maros Vízügyi Igazgatóság szóvivője elmondta: megint beázolódott, hogy igen hasznos a jobbágyfalvi és a bözödi vízgyűjtő, ahol az utóbbi két héten jelentős vízmennyiséget tartottak fenn, megvédve az említett vízügyi létesítmények alatt levő településeket.

A Küsmöd-pataknál létesített bözödi tó vízszintje több mint fél méterrel emelkedett, ami a felületet tekintve valóban jelentős vízmennyiséget jelent, hasonlóképpen az év

nagy részében szárazon álló jobbágyfalvi gát, illetve a Küküllőszéplak és Bogát környékén és a más településeket védő patakok mentén felhúzott partvédelmi létesítmények is jó szolgálatot tettek. Áteresztő képességétől függően több helyen viszont a talaj már nem nyeli el a vizet, így több felületen huzamosabb ideig mocsár keletkezik. Ez a jelenség inkább a kültelkeken, szántóföldeken tapasztalható, emiatt elrothadhat az elvetett termény. A Maros megyei igazgatóságokon még nem összesítették az ár- és belvíz okozta károkat. Egyedül Mezőpágocsáról érkezett jelentés, ahol 12,3 hektár cukorrépa van víz alatt, Marosoroszfaluban pedig 2,5 hektár cirokföld károsult. Az eljárás szerint a gazdák megkeresésével először a

polgármesteri hivatalok összesítik a kárt, majd az adatokat továbbítják az illetékeseknek, így a mezőgazdasági igazgatósághoz, ahol összeáll egy kárfelmérő bizottság, amely a helyszínen is ellenőrzi a bejelentést, és ennek alapján állítja össze a kártérítési dossziékat.

Silvia Jude mérnök, a mezőgazdasági igazgatóság munkatársa elmondta, az idén április végén, május elején bekövetkezett hirtelen lehűlés miatt 320 hektár gyümölcsfa károsodott Szászrégen és Bátos környékén. Eddig az említettek kivül más természeti csapás miatt kárjelentés nem érkezett az igazgatósághoz. Valószínű, hogy csak ezután fordulnak a hivatalokhoz az esőzések miatti kárbejelentésekkel a gazdák. (v.g.v.)

A bözödi gát kedden

Fotó: Tar András, Facebook

321 új koronavírusos esetet igazoltak

A legutóbbi tájékoztatás óta 321 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában, és ezzel 24.826-ra nőtt az eddigi fertőzöttek száma – közölte szerdán a Stratégiai Kommunikációs Csoport (GCS). Szerdán 186 beteget ápoltak az intenzív osztályokon. A fertőzöttek közül 17.391 személyt gyógyultnak nyilvánítottak és kiengedtek a kórházból. A koronavírusral összefüggésbe hozható 16 új halálesetet regisztráltak Romániában az elmúlt 24 órában. A halálos áldozatok száma ezzel elérte az 1555-öt. (Agerpres)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Hány óvoda nyílik meg megyénkben?

A foglalkozások lényege változik meg

Bár a politikusok nyilatkozataiból a nagyközönség úgy érthette, hogy a járványügyi intézkedések június 15-től ígért lazítása nyomán a jelzett naptól megnyílnak a bölcsődék mellett az óvodák is, valójában az előkészítési intézkedések kezdődhetnek meg június 16-án. Ettől fogva adhatták be kérvényeiket online vagy személyesen azok a szülők, akik nem tudják otthonról elvégezni a munkájukat, és nincs akire hagyniuk a gyermekeiket.

Megyénkben 16.704 óvodai hely van, 10.876 szülő kérvényezte, hogy gyermeke a nyár folyamán óvodába járjon, 5.828 hely üresen maradt. A magyar tagozaton lévő 5.832 helyre 3.865 gyermeket írtak be, 1.970 hely üres. Marosvásárhelyen az 1.732 helyre 1.120-an iratkoztak, az első körben 612 helyet nem töltöttek be.

A szülők által benyújtott kérvényeket a megyei tanfelügyelőségeken összesítették, és június 19-én délután átküldték a helyhatóságoknak, ahol eldöntik, hogy melyek lesznek azok az óvodák, amelyek nyitva tartanak a nyár folyamán – tájékoztatott Kovács Júlia óvónő-kért felelős tanfelügyelő, aki a nyitás érdekében megszabott intézkedéseket is ismertette. Az iratkozás második szakasza július 20-31. között folyik, a harmadik szakasz augusztus 3-10. között lesz. Mivel a koronavírus-fertőzés megelőzésére szolgáló intézkedések miatt jelentős mértékben csökkent az óvodai helyek száma, továbbá elsősorban a nagycsoportos gyermekeknek kell előnyt biztosítani, azt tanácsolják azoknak a szülőknek, akik nem vettek részt a visszairatkozás első szakaszában, hogy három lehetőséget tüntessenek fel, így, ha az egyik nem sikerül, akkor legyen tartalékban a másik kettő.

Az óvodák megnyitásának feltételeit három szaktárca, az oktatásügyi, az egészségügyi, valamint a munkaügyi és népjóléti minisztérium dolgozta ki.

Ezekről már két alkalommal is beszámoltunk lapunkban. Az általános, valamennyi bölcsődére, óvodára, délutáni iskolai foglalkozásra kötelező előkészületeken, intézkedéseken kívül az óvodák esetében az első helyen a jó minőségű ivóvíz biztosítása áll. A szabályzat azt is előírja, hogy a csap megengedését követően hagyni kell, hogy a vezetékekben álló víz kifolyjon, és csak azután szabad megtölteni a gyermek poharát. Ahol tartályból kapják a vizet, azon egységeken a nyitás előtt laboratóriumban is ellenőriztetni kell az ivóvíz minőségét.

Minden hosszított programú óvodában szakképzett személyzet kell ellenőrizze a gyermekek egészségi állapotát, és egy külön termet kell fenntartani azoknak az óvodásoknak az elkülönítésére, akik napközben rosszul lesznek, felmegy lázuk. Külön dadusa kell hogy legyen minden csoportnak, az óvónő vagy a dadus felügyelete mellett kell a

gyermekek naponta többször kezét mosssanak. Tilos a légkondicionáló berendezések használata, húsz percet kell szellőztetni a program megkezdése előtt és után is, foglalkozás közben ajánlatos a terem ablakát vagy ajtaját nyitva tartani. A személynak kötelező módon arcmaszkot kell viselnie és négyóránként cserélnie. Ha koronavírus-fertőzött személlyel érintkeztek, nem mehetnek dolgozni.

Egyet kell értenünk Kovács Júlia tanfelügyelővel, aki szerint nem lesz könnyű sem az óvodák előkészítése, sem a kötelező intézkedések betartása.

Kétségtelen, hogy a gyermekek számára lelki traumát, megrázkódást jelent a maszkot viselő idegen felnőttek látványa, különösen azoknak, akik nem az eddig megszokott óvodába fognak járni. Nehéz lesz hozzászoktatni őket a kétméteres távolság betartására is, hiszen eddig az óvoda lényegét a társak, az

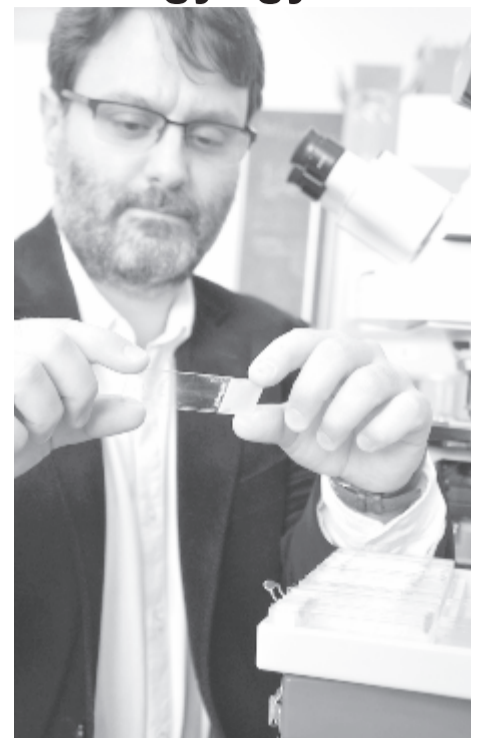

Vajon mikor fognak újra táncolni is?

Fotó: Nagy Tibor

A kígyók hőlátó képessége segítheti a retina gyógyítását

Szabó Arnold egyetemi tanársegéd retinametszetet helyez egy mikroszkópba a Semmelweis Egyetem Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetének Retinalaboratóriumában 2020. június 23-án. Egy, az egyetem kutatóinak részvételével zajló, Bázelen végzett vizsgálat során felfedezték, hogy a kígyók hőlátó képessége segíthet a retina gyógyításában, akár a látás is visszaszerezhető. Az eljárás segítségével visszatért a retina fényérzékenysége, az információ a látópályán keresztül a látókéregbe is eljutott, részben pedig a funkcionális látást is sikerült visszaállítani. Az emberi szöveteken elvégzett vizsgálatokat lehetővé tevő retinamodellt Szabó Arnold és a retinalaboratórium biztosította.

Fotó: MTI/Balaton József

együttlét, a közös tanulás mellett elsősorban a közös játék jelentette. Az elkülönülést az állandó figyelem mellett sem lesz könnyű fenntartani, miközben eltűnik az otthonosság érzését jelentő függöny, padlószőnyeg és a nem mosható játékok is a termékből. Az

utcai ruhát, cipőt le kell cserélni, s közben a szülő nem kísérheti be a gyermekét az öltözőbe, mint korábban, ez a teendő a dadusra vagy az óvónőre hárul. A gyermekek a tízórait, az ebédet a saját termükben fogják elfogyasztani, ahol gyakran kell fertőtleníteni minden felületet.

Bár a szülők számára nagyon fontos, hogy biztos helyen tudják óvodáskorú gyermeküket, az elkövetkező időszakban a felmentő megoldást a gyermeket vállaló vidéki vagy városi nagyszülők, a jó anyagi körülmények között élő családokban a dadus jelentheti.

Az érintett három szaktárca által elrendelt rendkívül szigorú intézkedések a nyári óvodai foglalkozások során nagy terhet és felelősséget rónak az óvodai személyzetre, amelyet bővíteni kell, miközben kevesebb gyermeket fogadhatnak. A személyzet bérezése, az épületek fenntartása, a lázmérők, védőköpenyek, maszkok, kesztyűk, a rengeteg fertőtlenítőszer, a kéztörlésre használatos papírtörülkö és egyebek folyamatos biztosítása is feltehetően sokba kerül, ezért a helyhatóságok jól meg fogják gondolni, hogy hány óvodát tudnak működtetni.

Ma újabb egyeztetésre kerül sor a helyhatóság, a tanfelügyelőség, a közegészségügy, az óvodákért felelős iskolaigazgatók és az óvodák egészségügyi személyzete között. (bodolai)

Távolságtartás – az intim zónánk

Amióta felütötte fejét nálunk is az új koronavírus-járvány, sokat halunk a távolságtartásról, amiről korábban nem voltak pontos fogalmaink. Holott az emberek közötti érintkezésnek egy meghatározó szabályáról van szó, amit ha nem tartunk be, már az első perctől elmarasztaló véleményt alakíthatunk ki magunkról.

Szinte minden élőlény védelmezi a sajátjának tartott területet. Az állatok vizeletükkel, székletükkel jelölik meg, az emberek határvonalal, katonasággal őrzik országuk területét. A telküket, udvarukat kerítéssel, házukat, szobájukat falakkal veszik körül. Az ember magáénak tekinti a teste körüli légtér, amelyet dr. Edward T. Hall, az egyesült államokbeli antropológus kutató. Amerika és néhány más ország fehér lakosságánál az őket körülvevő légbuborékot négy részre osztotta.

Az úgynevezett *intim zóna* 15-45 centiméter körül van, és a legfontosabb mindnyájunk számára. Kiterjedése a két szám között attól függ, hogy hol nőttünk fel,

zsúfolt nagyvárosi környezetben a kisebbik, vidéken élő személyeknél a nagyobbik szám érvényes. Az intim zóna összefüggésben van a kontinenssel is, ahol élünk. Egyes ázsiai emberek szeretnek közelebb kerülni beszélgetőpartnerükhöz, az európaiak nagyobb, az ausztráliai kontinensen élők még nagyobb távolságot tartanak. Az európai ember ebbe a zónába csak azokat engedi be, akik nagyon közel állnak hozzá, a szülőket, az élettársat, a gyermekeket, közeli rokonokat, jó barátokat.

A *személyes zóna* körülbelül 46 cm – 1,22 m közötti távolságot jelent. Ekkora távolságot tartunk egymás között baráti találkozásokon, hivatalos és társas összejövetelen.

A *társadalmi zóna* körülbelül 1,22 – 3,6 m távolságot tesz ki, ennyire állunk meg azok mellett, akiket nem ismerünk eléggé, például a lakásunkban dolgozó szakember, a postás, egy új kolléga mellett.

A *nyilvános zóna* 3,6 m feletti távolság, amelyet nyilvános szerepléskor tartunk, ha közönségnek beszélünk.

Az intim zónánkba a családtagon, bará-

ton, szexuális partneren kívül nemi erőszak esetén, ellenséges támadáskor hatolhatnak be. Ilyenkor testünk is reagál, felgyorsul a szívverésünk, adrenalin kerül a vérünkbe, készülünk a menekülésre vagy az ellenséggel való küzdelemre. Ezért nem kellemes, ha valaki, akit alig ismerünk, megfog, átkarol, aminek korántsem fogunk örövendeni. Régi szabály és máig érvényes a három lépés betartása, amit semmilyen körülmények között nem lenne szabad elfelejteni.

Az udvariassági előírásokat ismerő körökben már gyermekkortól hozzászoknak az iratlan szabályrendszer betartásához arra az esetre, ha zsúfolt környezetbe kerülnek. Ott nem tanácsos mozogni, beszélgetni, a másik szemébe nézni, az érzelmeket kimutatni.

Ha pedig ismeretséget kötünk másokkal, akkor a köztünk fokozatosan kialakuló kapcsolat határozza meg, hogy mennyire közel engedjük őket magunkhoz. Addig is a fölösleges és zavaró bizalmaskodást kerülni kell.

(Forrás: Sulinet)

Hideg zuhany

Szép nyári nap volt.

G. úr a nyugdíját felvenni indult a közeli bankautomatához, közönségesen: „a falhoz”. A gyalogátjárónál megtorpant, majd hosszú percekig állt: szünni nem akart a járművek sora.

Egyszer csak mégis megálltak az autók. Már éppen megköszönni készült, lendült is a karja, amikor megelőzte egy lány – asszony, nő – neki már a harminc-negyvenesek is kis csajoknak számítanak. „Földiekkel játszó/égi tünemény...!” – rémlettek fel emlékezetében Csokonai verssorai. Megbabonázva nézett a lány után: nem mindennapi látvány volt ebben a nadrágos, gatyástyúkos világban. Kis kurta szoknyája meg-meglibbent, nem tudni, hogy a járásától vagy a lengedező szellőtől, megvillantva enyhén leburnult combjait... Ahogy távolodott, az ellenfény láthatóvá tette teljes szépségében, majd eltűnt a közeli utcasarkon.

G. úr izgatottan ért a sarokhoz – az ő útja is arra vitt –, s amikor befordulni készült, szembetalálta magát egy bőmbőlő kislányt vonzó nővel, aki a blúzából kibontott maszatos melléből a másikkal szinte egykorú gyermekét szoptatta. Amikor G. úrt meglátta, elengedte a síró fiú kezét, és pénzt kért...

Czirmay Szabó Sándor

Az asztrológus gondolatai

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Idén június 20-tól július 22-ig tartózkodik a Nap a Rák jegyében. Pontosan 23 óra 43 perckor megtörtént a nyári napforduló az északi féltekén. Ez a nyár kezdetét jelenti, ami az idén más, mint az elmúlt években. A világvárvány, amely figyelmeztetészerűen rátelepedett az emberiségre, reményeink szerint a végéhez közeledik. Úgy néz ki, hogy mi itt a Kárpát-medencében jóval kisebb veszteségekkel úsztuk meg, mint a „civilizált” Nyugat. Az időzöjel nem véletlen, ugyanis úgy tűnik, hogy amit „odaátról” évtizedekig hittünk, csak egy szép álm volt, egy latsan, de biztosan eltűnő illúziófoszlány.

A világ nyitogatja kapuit, főleg a turizusból élő országok igyekeznek visszacsalogatni a piheni vágyókat. Minden államnak az a gazdasági érdeke, hogy a hazai turizmusára fektesse a hangsúlyt. Miféleképp nagy valószínűséggel ez lesz az ideai trend. Talán nem is baj. Különböző sem kell messzi tájakra utazni ahhoz, hogy az ember jól érezze magát. A pesszimisták bárhol elérhetik, hogy rosszul érezhessék magukat, a külső ok és indok, a negatív élethelyzet ott hever a földön, csak le kell hajolni érte. És az optimisták, igen, ők mindenhol jól érzik magukat. A külső világ minden esetben az egyén belső világának a tükré.

A Rák negatív jegy, ezért van benne egy veszélyes pesszimizmus, és valljuk be, nem tartozik az önbizalomtól duzzadó emberek közé. Talán ebből is adódik, hogy kivárára játszik, az utolsó utáni pillanatban kezd valamit az aktuális élethelyzetében. A passzív emberek többnyire valamire reagálnak, amivel néha lépésükben benyomást keltik. Ez persze látszólagos, mert a Rák passzivitása mögött ösztönös manipuláció búvik meg. Kardinalitása folytán tudja, hogy merre tart, és úgy rendez be élete színpadát, hogy a szereplők a saját forgatókönyvét valósítsák meg. A Rák uralkodó planétája a Hold. Ezért, nemre való tekintettel, erős a női princípium e jegy szülöttjénél. Egy régi mondás szerint az asszony ingatag. Változékony, az

érzelmei dominálják a személyiségét, hangulatai meghatározzák viszonyulásait, cselekedeteit. Nyitott, befogadó és hajlékony. Sejtelmes, mint az éjszaka dallama, mint a tó tükrén átsuhanó csillagfény. Az éjszaka, a sötét analóg az ember tudattalanjával. Nemcsak egyéni, hanem közös tudattalan is létezik. Ezért mondják, hogy a jó gondolatainkkal, a jó cselekedeteinkkel hozzáadunk valamit a világ fényéhez. A negatív teremtés, a rossz gondolat, az aljas beszéd és gonosz tett a sötétség birodalmát erősíti. Hogy mi a jó, és mi a rossz? Egyesek szerint megítélés kérdése. Tegyük a szívünkre a kezünket! Mindenki tudja, hogy mi a jó. Mert minden emberben van jó. Mint ahogy minden emberben van rossz is. Az irányt mi szabjuk meg. A döntéseink felelőssége nem ruházható át.

A bajban mindig az emberségünk tevődik próbára. Az, hogy mennyire figyelünk oda egymásra. A gondoskodás a legmagasabb szintű Rák-analógia. A megtapasztalt paradoxon a járvány legintenzívebb pillanataiban pont az volt, hogy egyeseken úgy tudunk segíteni, ha távolságot tartunk. Ha nem érintkezünk. Most mindenki megtapasztalhatta a virtuális kapcsolatokat jellemző személytelenséget. Az igazi, a valós, az élő találkozások fájó hiányát. Az érintés, az ölelés, a közvetlenség, a beszéd és a testbeszéd hozzánk tartozik.

A következő hónap első napján újhold van. Ilyenkor támogatott minden újrakezdés. A régi meghaladtuk, ami volt, elmúlt. Már semmi nem a régi. A nosztalgianak nincs helye. De tudnunk kell, hogy az ember nem gép, hanem élőlény, lelkiséggel, érzelmekkel megáldva. Ezt nem lehet hosszú távon mellőzni. Fel lehet függeszteni, de eltörölni nem. Az élet élni akar, nem szenvedni. Az élet, a halál és az újjászületés karmikus körforgását az ember nem képes megszüntetni. Mindannyian Isten kezében vagyunk. Még az is, aki nem így gondolja.

Vigyázzanak magukra és egymásra! Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Főtéri történet

Madarak

Ötvös József

Több színben nyíló rózsák mellett megszokott szürke verebek ugrálnak az egyenesre kaszált zöld fűben, amikor egy sereg galamb ereszkedik le az aszfaltra. Egymás felé fordítják fejüket a madarak, s megnyugszanak: mindnek van bőséges helye. Ahogy nézem őket, József Attila szép szerelmes versének kezdősorai jutnak eszembe: „Mikor az uccán átment a kedves, / galambok ültek a verebekhez.”

Június volt, amikor az alig húszéves költő leírta ezeket a szavakat. Nálunk is június van még, eső utáni fénylő zöld fű, piros szirmú rózsák között verebek és galambok békés egymás melletti tipegése visszaállította az igazi főtéri hangulatot a szükségállapot és veszélyhelyzet után.

Csupán néhány ismerős arc hiányzik a járókelők közül, mert az élet kemény küzdelmében ismerős arcok tűnnek el az idő múlásával, és új arcok jelennek meg a régi elmosódó ködhulláma mögött, mi-

közben a rózsák és a galambok hűségesen a helyükön vannak ebben a szokatlanul hideg, esős nyárban is. A főtér képétől immár elválaszthatatlan galambok mellett egy idő óta a tengert álmódó sirályok lettek a városközpont szárnyaló vendégei. Pár éve meglepődve fedeztem fel a Kultúrpalota magasságában szálló szürkés-fehér madarakat. A nagy magyar tengert, a Balatont juttatták eszembe, majd a kéklő görög vizeket, ahogy a sétahajókat kísérik játékos repülésükkel és jajongó madárhangjukkal. Ezek a balatoni vagy tengeri sirályok jól érzik magukat minálunk, elnézem, ahogy ott köröznek, pihennek a Városházával átellenben levő legmagasabb épület cseréptetején. Minálunk is fészkelnek, s ha itt költik ki a fiókáikat, akkor nekik is Marosvásárhely lett a hazájuk.

Tavasszal az ablakommal szemben lévő telek hársfáján megjelent három balkáni gerle, a még lombtalan fán fészkelhelyet kerestek maguknak. Bizakodva és reménykedve vártam, figyeltem otthonkereső, családalapító játékukat. Pár nap után az alig rügyszőző hársfán letisztázódott a bús gerlicék szerelmi harca, ketten maradtak, s úgy látszott, a Kerekítő utca (később nevezték el a Szózat költőjéről, Vörösmarty Mihályról) egyik udvara újból hangos lesz a jellegzetes, jól felismerhető gerledaltól. Később kiderült, máshol találtak fészket maguknak, s a minap a főtéri fák egyikén megtalálni véltem az eltűnt gerlét. Nem tudom, a kiközösített harmadik panasa szólalt-e meg, ahogy a bűgö gerledal messzire hullámozott a rózsák felett. Akkor győződtem meg arról, hogy a gerlékkel, sirályokkal és a siető vagy sétáló városlakókkal visszatért a megszokott élet a főtérre.

		1.	HUNOR TESTVÉRE	AZ EGYIK PINCÉR	AMELY HELYEN STAR ... (S.F. FILM)	SPANYOL ÉS FRANCIA AUTÓJEL	...FEUCHTWANGER (IRÓ)	ALÁ ANGOL RENDEZŐ (PETER)	ERDÉLYI SZINÉSZ (ÁRPÁD)	MALÁJ FÖLD-SZOROS	BETÖLT!	PÁROS SZERVÜNK	IGEKÉPZŐ FELNÖTT DIÁK	SZŐLŐ-TÁMASZ	ANGOLUL ENNI	IZRAEL (RÓV.)
Thomas Hobbes XVII. századi angol filozófus egyik gondolatát idézzük a rejtvény fősoraiban.		A														T
2. A		SORVADÁS, PANGÁS AZ ÉLŐ SZERVEZETBEN						DÉLFRANCIA VÁROS ... TROLL (HEINE)					BERN FOLYÓJA TOLVAJNYELV			
HÁBORGATÓ		KELTA NYELV HOWARD H. ... (USA-IRÓ)				BECÉZETT NAGYAPA ABBAN AZ IDŐPONTBAN					RAJT ERŐVIDÉKI VÁROS					EZTI MAGYAR TOTEM-MADÁR
... HOLGERSSON (S. LAGERLÖF HÖSE)		BUENOS ... (ARGENTINA FŐVÁROSA)	NÉP (NÉMET, FONETIKUS) ... TEPEK (ROM. FEJED.)			FR.ERED.ROMÁN NŐI NÉV ... KÉNES VASÉRC				FÜZETBE JEGYZŐ ANYA (LATIN)					VONALZÓ-FÉLE FED, BORÍT	
A SZERELMI KÖLTÉSZEZET MŰZSÁJA									MOST VAN HUNOR TESTÉRE			SZEGVÉGEKI DISZNÓ-LAKÁS			ZUHANY ARATI!	
MEDICINA (RÓV.)						NÉMA PÓKI AROMA	TESTRÉSZI TOVA									
BELSŐ ALSÓI TILTÓSZÓ																
MELY HELYEN?																
KORAI GYÜMÖLCS																
A DALAI LÁMA HAZÁJA																
BECSUK!																
L.N.J.																

Június 18-i rejtvényünk megfejtése: **A lovaglás: meggyőzni a lovat arról, hogy mindig maradjon alattunk.**

Európai focikörkép

* **Román 1. liga, felsőházi rájátszás, 3. forduló:** CSU Craiova – FC Botoșani 2-1. **Az élcsoporthoz:** 1. Kolozsvári CFR 33 pont, 2. Craiova 29, 3. FCSB 26.

* **Angol Premier Liga, 30. forduló:** Bournemouth – Crystal Palace 0-2, Aston Villa – Chelsea 1-2, Brighton & Hove Albion – Arsenal 2-1, Everton – Liverpool 0-0, Manchester City – Burnley 5-0, Newcastle United – Sheffield United 3-0, Norwich – Southampton 0-3, Tottenham – Manchester United 1-1, Watford – Leicester 1-1, West Ham United – Wolverhampton 0-2; **31. forduló:** Tottenham – West Ham United 2-0, Leicester – Brighton & Hove Albion 0-0. **Az élcsoporthoz:** 1. Liverpool 83 pont, 2. Manchester City 63, 3. Leicester 55.

* **Spanyol La Liga, 29. forduló:** Alavés – Real Sociedad 2-0, FC Barcelona – Leganés 2-0, Betis – Granada 2-2, Eibar – Athletic Bilbao 2-2, Getafe – Espanyol 0-0, Levante – Sevilla 1-1, Osasuna – Atlético Madrid 0-5, Real Madrid – Valencia 3-0, Villarreal – Mallorca 1-0, Valladolid – Celta Vigo 0-0; **30. forduló:**

Athletic Bilbao – Betis 1-0, Atlético Madrid – Valladolid 1-0, Celta Vigo – Alavés 6-0, Espanyol – Levante 1-3, Getafe – Eibar 1-1, Granada – Villarreal 0-1, Mallorca – Leganés 1-1, Real Sociedad – Real Madrid 1-2, Sevilla – FC Barcelona 0-0, Valencia – Osasuna 2-0; **31. forduló:** FC Barcelona – Athletic Bilbao 1-0, Leganés – Granada 0-0, Valladolid – Getafe 1-1, Levante – Atlético Madrid 0-1, Villarreal – Sevilla 2-2. **Az élcsoporthoz:** 1. FC Barcelona 68 pont/31 mérkőzés, 2. Real Madrid 65/30, 3. Atlético Madrid 55/31.

* **Olasz Serie A, 27. forduló:** Fiorentina – Brescia 1-1, SPAL – Cagliari 0-1, Bologna – Juventus 0-2, Lecce – AC Milan 1-4, Hellas Verona – Napoli 0-2, Genoa – Parma 1-4, Torino – Udinese 1-0. **Az élcsoporthoz:** 1. Juventus 66 pont/27 mérkőzés, 2. Lazio 62/26, 3. Inter 57/26.

* **Német Bundesliga, 32. forduló:** Werder Bremen – Bayern München 0-1, Mönchengladbach – Wolfsburg 3-0, Augsburg – Hoffenheim 1-3, RB Leipzig – Fortuna Düsseldorf 2-2, Freiburg – Hertha BSC 2-1, Borussia Dortmund – Mainz 0-2, Eintracht Frankfurt – Schalke 04 2-1, Bayer Leverkusen – 1. FC Köln 3-1, Union Berlin – Paderborn 1-0; **33. forduló:** RB Leipzig – Borussia Dortmund 0-2, Hertha BSC – Bayer Leverkusen 2-0, Paderborn – Mönchengladbach 1-3, Schalke 04 – Wolfsburg 1-4, 1. FC Köln – Eintracht Frankfurt 1-1, Mainz – Werder Bremen 3-1, Bayern München – Freiburg 3-1, Fortuna Düsseldorf – Augsburg 1-1, Hoffenheim – Union Berlin 4-0. **Az élcsoporthoz:** 1. Bayern München 79 pont, 2. Borussia Dortmund 69, 3. RB Leipzig 63.

A CSU Craiova begyűjtötte a három pontot a Botoșani elleni, elmaradt mérkőzés pótlása alkalmával, és négy pontra felzárkózott a CFR mögött. Fotó: GSP

Ferencváros elleni győztes góllal búcsúzott a Fehérvártól Juhász Roland

A bajnokságban második helyen végző MOL Fehérvár FC a pályafutása utolsó hazai mérkőzését játszó Juhász Roland tizenegyesből elért góljával 1-0-ra legyőzte a már bajnok Ferencvárost kedden a labdarúgó NB I 32. fordulójának nyitó-mérkőzésén.

A találkozó első negyedórájában egyik csapat sem fukarkodott a helyzetekkel, felváltva forogtak veszélyben a kapuk. A folytatásban fölénybe került a Vidi, amit több nagy helyzete is mutatott. A Ferencváros jobbára a védekezésre koncentrált, és próbált néhány érintésből a hazai kapu elé érni, de a játékába sok hiba csúszott. A játékrész utolsó percében tizenegyeshez jutott a Fehérvár, miután Marcel Heister kézzel ért a labdába a tizenhatoson belül: a büntetőt Juhász Roland magabiztosan bombázta a kapuba.

A fordulást követően többet birtokolták a labdát a vendégek, helyzeteik is akadtak, de a befejezéseknél pontatlanok voltak. A Vidi jobban behúzódtott a saját térfelére, és úgy próbált gyors akciókat vezetni, amelyek végén több alkalommal került ziccerbe, de vagy rossz megoldást választott, vagy a vendégek kapusa védett. A meccs végére alábbhagyott a csapatok lendülete, már csak egyetlen említésre méltó jelenet maradt: a rendes játékidő utolsó percében Visar Musliu váltotta Juhász Rolandot, aki így vastaps közepette hagyhatta el a pályát pályafutása utolsó hazai mérkőzésén. Mint pár

A hazai közönség előtt utoljára játszó fehérvári Juhász Roland (k) fogadja szurkolók köszöntését a labdarúgó OTP Bank Liga 32. fordulójában játszott MOL Fehérvár FC – Ferencvárosi TC mérkőzés végén a székesfehérvári Sóstói Stadionban 2020. június 23-án. Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd

perccel később kiderült, győztes góllal búcsúzott a székesfehérvári pályától.

Ugyancsak kedden játszották: Újpest FC – ZTE FC 2-1.

Jegyzőkönyv

Magyar labdarúgó NB I, 32. forduló: MOL Fehérvár FC – Ferencvárosi TC 1-0 (1-0) MOL Aréna Sóstó, 6392 néző, vezette: Berke.

Gólszerző: Juhász R. (45. – 11-esből). Sárga lap: Juhász R. (28.), Pátkai (45+1.), illetve Botka (26.), Isael (41.), Csontos (80.).

Fehérvár: Kovácsik – Fiola (89. Hangya), Juhász R. (90. Musliu), Vinicius, Stopira – Houri, Pátkai – Nego, Hodzic (70. Nikolov), Petrijak (75. Bamgboye) – Nikolics (90. Futács).

FTC: Gróf – Botka (72. Blazic), Frimpong, Otigba, Civic (61. Ramadan) – Csonka, Sigér (72. Lodico) – Skvarka, Isael (61. Csontos), Heister – Szihnyevics (82. Tokmac).

Karanténbeszélgetés a sportról „A politikum saját játszmáira használja ki a helyzetet“

A koronavírus-járványnak a sportra, ezen belül a helyi sportra gyakorolt hatásairól beszélgettünk nemrégiben két kollégáinkkal: Bálint Zsomborral (a továbbiakban B.Zs.), aki rendszeresen közöl lapunk sportrovatában, egyébként az Erdélyi Magyar Televízió munkatársa, és korábban közreműködött a Sepsí OSK 1. ligás mérkőzéseinek rádiós közvetítéseiben, valamint Szucher Ervinnel (Sz.E.), aki a Román Televízió marosvásárhelyi körzeti stúdiójának adásában heti rendszerességgel jelentkező sportműsort is vezeti, egyébként pedig a Krónika újságírója. A beszélgetés első részét tegnapi számunkban közöltük. Ebben a többi között elhangzott, hogy Marosvásárhelyen a polgármester kihasználta a karanténidőszak csendjét, és lebontatta a víkendtelepi úszósátrát, de az is, hogy mennyire neveléses helyzet alakult ki Romániában, amikor szinte teljesíthetetlen követelmények elé állították az 1. ligás labdarúgóklubokat, közben pedig semmit nem tettek azért, hogy a hazatérő román vendégmunkások tömeges gyülekezését és tolongását megelőzzék a határállomásokon. Alább a beszélgetés befejező részét olvashatják.

Farczádi Attila

– Ervin említette a bevezetőjében, hogy az elmúlt időszak legizgalmasabb története Marosvásárhelyen az volt, hogy a polgármester lebontatta a víkendtelepi

Szucher Ervin a Román Televízió marosvásárhelyi stúdiójában

úszósátrát. Szerintetek ennek volt/van köze a koronavírus-járványhoz, illetve ahhoz, hogy emiatt pangott a sportélet?

B.Zs. – A polgármester már régóta tervezte, hogy lebontja a létesítményt, és most megtalálta rá az alkalmat, tekintve, hogy akik ott edzenek, most nem tudtak tiltakozni. Néhány hete amúgy sem lehetett használni a medencét a korlátozások miatt. Még arra is ráfoghatta, hogy a városkaszámban kevesebb pénz van emiatt. Még az a szerencse, hogy vélhetően az év végéig felépül az új fedett uszoda a volt Május 1. strand helyén, és remélhetően így csak fél évig maradnak edzési lehetőség nélkül a sportolók. Ez naptári viszonylatban kevés, a karrierjük szempontjából viszont sok!

Sz.E. – Egyáltalán nem kevés ez a féléves kimaradás. Mint olyan, aki tizenegy évig úsztam, elmondhatom, hogy egy egyszerű hülés okozta kiesés, ami

Bálint Zsombor a Sepsí OSK egyik mérkőzésén

annak idején három-négy napig tartott, nagyon sokat jelent egy olyan sportoló életében, akinek tized-meg századmásodpercek kell lefaragnia az idejéből. Szerintem nem a koronavírusnak van köze a sátor lebontásához, hanem a polgármester és az RMDSZ közti állapot vezetett ide. A városvezető már többször meglebegtette a sátor lebontásának lehetőségét, de eddig minden alkalommal sikerült politikailag elsimítani az ügyet, és a sátrat megőrizni. 2018-tól erre Dorin Floreának több kísérlete volt erre Dorin Floreának. Most persze kihasználta ezt a lehetőséget, hogy egészen kényelmesen elrendelhesse a létesítmény lebontását. Viszont az egy mondva csinált ok volt, hogy a sátnak lejárt a szavatossági ideje, és le kell bontani. Úgy tudom, hogy mint az autósport nagy hódolójának, vannak 40-50 éves gépkocsijai, és egyáltalán nem gondolkodott azon, amikor megvásárolta és feljavította azokat, hogy már rég lejárt a garan-

ciájuk. Az ember nem dobja ki sem a hűtőszekrényét, sem a televízióját, miután lejár a két-három éves garancia. Nyilván, hogy még tartja, sőt, ha elromlik, előbb azon gondolkodik, hogy megjavítsa, és utána esetleg azon, hogy kicserélje. Egy-pár hónapot tudott volna még működni, létezni az a sátor, annál is inkább, hogy az RMDSZ frakcióvezetője, Csiki Zsolt, aki a vásárhelyi sport egyik legjobb ismerője – testnevelő tanár és a Szász Albert Sportliceum igazgatója – azt mondta, hogy a városi tanács biztossította a működéshez szükséges összeget.

– Szóba jöttek az anyagiak, ezért megkérdezem, hogy a pénzügyi, amelyre hivatkoznak, illetve az, hogy a sporttámogatásokra szánt összeget, illetve azok nagy részét szinte mindenütt átcsoportosították, és a járványhelyzet kezelésére fordították, ez a jövőben érezteti-e hatását a sport viszonylatában?

B.Zs. – Nagyon tartok tőle, hogy igen. Marosvásárhelyen politikai

okokból már a tavaly nyáron alaposan megkurtították a sportra szánt pénzalapot. Ezek az okok nem szűntek meg, továbbra is fennállnak. Most pedig ráadásul rá lehet fogni arra, hogy csökkentek a bevételek a járvány miatt, és én nagyon félek attól, hogy még az a kevés sem működik tovább igazán, ami az elmúlt évadban úgy-ahogy talpon maradt a városi sportklubnál. Egyáltalán nem vagyok optimista.

Sz.E. – Én is borúlátó vagyok. Az a véleményem, hogy a járvány miatt elrendelt korlátozó intézkedésekre már nem is emlékszünk majd, amikor a sportolóink még mindig nem kerülnek vissza arra a „fordulatszámra“, amelyen voltak mondjuk egy éve. Arról nem is beszélve, hogy két-három esztendeje milyen jól pörögtek! A politikum a saját játszmáira használja ki a helyzetet, és ilyen adok-kapok alapon intézi majd az ügyet. Ennek viszont a vesztesei egyértelműen a sportolók lesznek – no meg a sportbarát közönség!

A víkendtelepi úszósátor, mielőtt lebontották

Higiéniai termékek rászorulóknak

Mara Togănel, Maros megye prefektusa közleményt adott ki, amelyben beszámol, hogy 28.729 Maros megyei hátrányos helyzetű lakosnak jutattak higiéniai termékeket tartalmazó csomagot a megye 102 településére, a hátrányos helyzetűek megsegítését célzó operatív program (POAD) keretében.

A szétosztások ütemtervét, illetve a POAD alkalmazását a megye prefektusának 2020. június 19-i rendelete szabályozza.

Ugyanakkor a prefektus – part-

neri minőségben – rendeletet bocsátott ki a higiéniai termékek szétosztásához szükséges intézkedések megállapításáról. Megalakították a Maros megyei POAD munkacsoportját, kijelölték az elosztóközpontokat közigazgatási egységek szerint, és megnevezték azokat a személyeket, akik helyi szinten felelnek a higiéniai termékek elosztásáért.

A higiéniai termékekre jogosult személyek, illetve a végső kedvezményezettek a következők:

- azok a családok és egyedülálló személyek, akik a polgármester írá-

sos rendelete értelmében jogosultak a 206/2001-es, módosított törvény alapján a garantált minimáljövedelemre;

- a segélyre jogosult családok, amelyek a 277/2010-es törvény alapján kapják a családfenntartási segélyt;

- az időszakosan válságban élő családok/személyek, a katasztrófák áldozatai, a szenvedélybetegek és más hasonló helyzetben levő, sérülékeny személyek, csak abban az esetben, ha marad még raktáron ilyen anyag az első két pontban fel-

sorolt kategóriák kielégítése után.

Egy higiéniai termékeket tartalmazó csomag a következőkből áll:

- 5 darab fogkefe
- 300 ml fogkrém
- 500 ml folyékony szappan
- 800 ml gyereksampon
- 500 ml felnőttsampon
- 2700 gramm mosószer.

Az Európai Alapok Minisztériuma a POAD programon keresztül, az Európai Bizottság 2014. 11.28-i C(2014) 9102. döntése alapján ételminőséggel és alapanyaggal támogatást nyújtó országos kampányt indít a leghátrányosabb helyzetben levő személyek megsegítésére.

Hogyan kerülnek halikrák elszigetelt állóvizekbe?[*]

A BBTE Magyar Biológiai és Ökológiai Intézetének kutatója, dr. Vincze Orsolya evolúcióbíológus is részt vett abban a nemzetközi kutatásban, mely azt vizsgálta, hogy életképesek maradhatnak-e a vízi madarak tápcsatornáján áthaladó halikrák. A kérdés összefüggésben áll a dilemmával, hogy miként lehetséges emberi beavatkozás nélkül bizonyos halfajok megtelepedése elszigetelt állóvizekben. A tanulmányt a PNAS (Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America) közzölte.

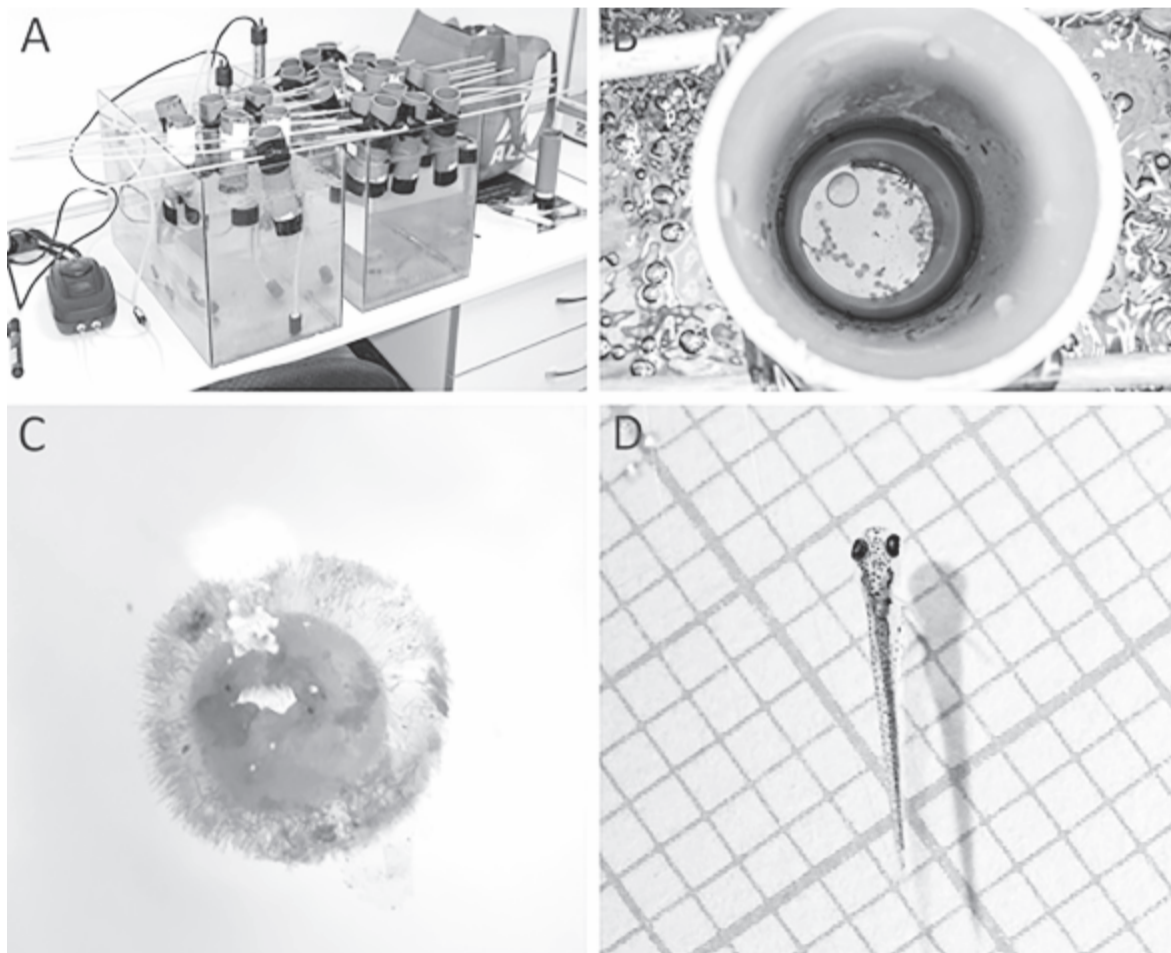
Komoly fejtörést okoz a biológusoknak, hogy átmeneti, egyéb vizektől látszólag elszigetelt vizekben, például kerti vagy frissen kiásott, mesterséges tavakban, belvizekben emberi beavatkozás nélkül miként telepedhetnek meg a halak. A szakemberek régóta sejtik, hogy terjedésükben közrejátszhatnak egyéb állatfajok, ám a folyamatot eddig nem sikerült feltárniuk. Leginkább olyan madárfajokra gyanakodtak, amelyek gyakran mozognak különböző vizek között, és rövid időn belül nagy távolságok megtételére képesek. Az első számú gyanúsítottak a vízi madarak voltak. Korábbi kutatások azt feltételezték, hogy az ikrák a madarak lábára tapadva közlekednek a vizek között. Számtalan vizsgálat próbálta kimutatni az ikrák jelenlétét a vízi madarak lábáról vett sár-

mintákban, ám alig egy-két alkalommal bukkantak ikrákra. Ugyanakkor az utóbbi évtized kutatásai rávilágítottak arra, hogy a madarak nemcsak a tollaikon és lábain

szállíthatnak élőlényeket, hanem tápcsatornájukban is. Kiderült, hogy a madarak által elfogyasztott, ellenállóbb növényi magvak vagy állati peték gyakran nagy számban

maradhatnak életképesek az ürülékben is, így mindössze néhány óra leforgása alatt igen nagy távolságra juthatnak elfogyasztásuk helyszínétől.

Vajon a halak puha, kocsonyás ikrái képesek-e túlélni a madarak tápcsatornáján keresztül vezető utat? A kérdés azért is izgalmas, mert a vízi madarak előszeretettel és óriási mennyiségben fogyasztanak halikrát, amikor az elérhető. A kutatás során elvégeztek egy kísérletet, melynek keretében megtermékenyített ponty- és ezüstkárászikrákat etettek fogságban nevelt tókés récékkel. A pontyot és az ezüstkárászt a világ számos pontján invazív fajokként tartják számon, természetes terjedésük gyakran megfigyelt jelenség. Minden récével 500 ezüstkárász- és 500 pontyikrát etettek meg. A 8-ból 6 madár ürülékében találtak ép ikrákat, ám összességében az elfogyasztott ikráknak mindössze 0,2%-a jutott át sértetlenül a récék tápcsatornáján. Az átjutott 18 ikra közül 12 tartalmazott életképes embriót, egy ponty-, valamint két ezüstkárászikra kelt ki a keltetés során. Az épségben átjutott, de ki nem kelt ikrák gombafertőzés miatt pusztultak el, amit a kutatócsoport nem optimális keltetési körülményekkel magyaráz. Fontos azonban megjegyezni, hogy – aszexuális szaporodási képessége révén – egyetlen ezüstkárász is képes egy új populáció megalapítására. A kutatás eredményei alátámasztják, hogy az ikrák terjesztése a vízi madarak tápcsatornáján keresztül fontos szerepet játszhat abban, hogy bizonyos halfajok elszigetelt állóvizekben is képesek megtelepedni.

A. A keltetéshez használt vizes tank. B. A keltetéshez használt PVC-cső felülnézetből, az alján látszanak az ikrák. C. Egy gombás fertőzés áldozatául esett ikra. D. Egy kacsaán átjutott és kikelt pontyvadék körülbelül négyhetes korában.

[*] Ádám, LOVAS-KISS, Orsolya VINCZE, Viktor LÖKI, Felícia PALLÉR-KAPUSI, Béla HALASI-KOVÁCS, Gyula KOVÁCS, Andy J. GREEN, Balázs András LUKÁCS (2020): Experimental evidence of dispersal of cyprinid eggs inside migratory waterfowl. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*. DOI: 10.1073/pnas.2004805117

Poartă masca pentru că îți poate salva viața.

Ai grijă să:

Îți speli/dezinfectezi
mâinile înainte
să atingi masca.

Verifici ca masca
să nu fie ruptă
sau găurită.

Pui partea colorată
a măștii în exterior.

Identifici latura cu fir
metalic a măștii și să o
pliezi pe forma nasului.

Fixezi masca cu ajutorul
firelor elastice trecute
prin spatele urechilor.

Poziționezi masca astfel
încât să acopere atât
nasul, cât și gura.

Îndepărtezi masca
întotdeauna trăgând de
elasticele din spatele
urechilor.

Ții masca folosită la
distanță de tine și de
suprafețe.

Arunci întotdeauna masca
la un coș de gunoi,
preferabil cu capac.

Speli mâinile sau
să le dezinfectezi după
ce ai aruncat masca.

Ai grijă să NU:

Folosești o mască
ruptă sau umedă.

Acoperi cu masca doar
gura sau doar nasul.

Rămână spațiu între
mască și față.

Atingi masca cu mâinile
în timpul folosirii.

Porți o mască care
nu stă fixă pe față.

Atingi partea din față
a măștii.

Înlătură masca atunci când
stai de vorbă cu cineva.

Porți masca
sub bărbie.

Lași masca folosită de tine
la îndemâna altcuiva.

Refolosești măștile
de unică folosință.

POARTĂ MASCĂ. ARATĂ CA ÎȚI PASĂ.

Viselj maszkot, mert megmentheti az életed!

Vigyázz arra, hogy:

- mossál kezet/fertőtlenítsd, mielőtt a maszkot megérintenéd.
- ellenőrizd, hogy a maszk ne legyen szakadt vagy lyukas.
- a maszk színes oldala legyen kívül.
- a maszk fémszállal áthúzott részét igazítsd az orrodhoz.
- a maszkot a gumifüffel rögzítsd a füledre.
- úgy helyezd fel a maszkot, hogy takarja mind az orrod, mind a szádát.
- a maszkot úgy távolítsd el, hogy a gumit leemeled a füledről.
- a használt maszkot tartsd távol magadtól és más felületektől.
- a maszkot mindig lehetőleg fedelese szemeteskosárba dobd.
- miután eldobtad, mossál kezet vagy fertőtlenítsd.

Vigyázz arra, hogy NE:

- használj szakadt vagy nedves maszkot.
- csupán a szájadat vagy az orrod takard el.
- maradjon rés a maszk és az arcod között.
- érintsd meg kézzel használat közben a maszkot.
- viselj olyan maszkot, amely nem áll fixen az arcodon.
- érintsd meg a maszk belső felét.
- távolítsd el a maszkot, amikor beszélsz valakivel.
- hordd a maszkot az állad alatt.
- kerüljön az általad használt maszk más keze ügyébe.
- használd újra az egyszer használatos maszkot.

Viselj maszkot, mutasd meg, hogy fontosnak tartod!

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7-11 óra között várjuk önöket.

Marosvásárhelyi Rádió Románia 96 FM
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

RexoGold
a te zálogházad

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A sorokon látható termékek csak szemléltető jellegűek.

Üzleti sikereinek titka:

a jó **REKLÁM!**

INDOULUI A NÉPÚJSÁGON
Maros megye legnépszerűbb napilapján!

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060